

YHDENVERTAISUUS

VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUOĐAÁITTARDEADDJI

**Ihmisen näköinen
turvallisuus - kun "samaa
kaikille" ei enää riitä**

**Sisäisen turvallisuuden webinaari
29.9.2021**

**Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Kristina Stenman**

Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävät

- Puuttuu syrjintään ja edistää yhdenvertaisuutta
- Toimii kansallisena ihmiskaupparaportoijana
- Valvoo maastapoistamisen täytäntöönpanoa
- Seuraa ja edistää ulkomaalaisten oikeuksien toteutumista

**Yhdenvertaisuuslaki:
Syrjinnän kieltö
(sukupuoli, sugu-
puoli-identiteetti ja
sukupuolen ilmaisu -kieltö
tasa-arvolaisissa ja –valtuutetun
tehtävissä)**

**”Kun
samanlainen ei
riitä”**

**-mitä tämä tarkoittaa
käytännössä?**

Samanlainen kohtelu ≠ yhdenvertaisuus

Perusoikeusbarometri (Oikeusministeriö ja ihmisoikeuskeskus)

- Kokenut syrjintää työssä tai työnhaussa viimeisen 5 vuoden aikana (%)
  - vammaiset henkilöt 39 %
  - ruotsinkieliset 24 %
  - arabia äidinkielenä 50 %
  - venäjä äidinkielenä 47 %
- Aliraportointi: esim. 88 % vammaisista henkilöistä ei ilmoittanut työsyrynnästä
  - Yleisin syy kaikilla vastaajaryhmillä: ilmoittamisella ei uskota olevan vaikutusta
- Epäluottamus järjestelmän toimivuuteen ja suoranainen pelko vastatoimista
  - Esim. 22 % vammaisista henkilöistä pelkäsi seurauksia, kuten työpaikan menettämistä

Yhdenvertaisuus ja sisäinen turvallisuus 1/2

- Viranomaisella (YVL 5 §), koulutuksen järjestäjällä (YVL 6 §) ja työntekijällä (YVL 7 §) on velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta; myös velvoite yhdenvertaisuussuunnitelmaan (työntekijät > 30 työntekijää)
- Yhdenvertaisuussuunnittelu edellyttää
  - toiminnan arviointia eri vähemmistöryhmien/syrjintäperusteiden näkökulmasta
  - Konkreettisia toimenpiteitä ja vastuutusta
  - Seuranta ja arviointia
- Tärkeitä elementtejä yhdenvertaisuussuunnittelussa:
  - Saavutettavuus – esim. viranomaisten viestintä
  - Esteettömyys – kaiken rakennetun ympäristön ja sekä rakennusten

Yhdenvertaisuus ja sisäinen turvallisuus 2/2

- Työnantajalla on velvoite puuttua häirintään; ellei → syrjintää
- Syrjinnän uhri – saako apua?
  - Huolena aliraportointi, toivottomuuden kokemus; esim. selvitys afrikkalaistaustaisten henkilöiden syrjintäkokemuksista (YVV 2020)
  - Yhdenvertaisuusvaltuutetun kertomus eduskunnalle 2018:
”Yhdenvertaisuus-valtuutetun vuonna 2016 julkaiseman, vammaisten henkilöiden syrjintäkokemuksia arjessa koskeneen selvityksen perusteella 35,4 % vastaajista oli kokenut syrjintää työhönotossa edellisen 12 kuukauden aikana. Edellisen viiden vuoden aikana työelämässä oli kokenut syrjintää 41,2 % vastaajista.”
- Jotta kaikki ryhmät voivat kokea olevansa turvassa, on yhteiskunnassa nähtävä syrjinnän kokemukset - myös välillinen syrjintä – ja näkyvästi ja aktiivisesti puututtava, ja pyrittävä parempaan – vrt. perustuslaista tuleva velvoite julkiselle vallalle turvata kaikkien perus- ja ihmisoikeudet
  - olenantirasisti.fi

KIITOS!
HYVIÄ
KESKUSTELUJA!

YHDENVERTAISUUS VALTUUTETTU

DISKRIMINERINGSOMBUDSMANNEN
NON-DISCRIMINATION OMBUDSMAN
OVTTAVEARDÁSAŠVUODÁÁITTARDEADDJI

YHDENVERTAISUUSVALTUUTETUN
TOIMISTO

Tel +358 (0) 295 666 800

 www.syrjinta.fi

 www.facebook.com/yhdenvertaisuus

 @yhdenvertaisuus

@yhdenvertaisuusvaltuutettu